

RİSK YÖNETİMİ KUR · AFET · SİGORTA

Modül 08 · Ders 1 · 45 dakika

Kazanmak kadar kazandığını korumak
da yönetimdir.

KOBİ Finansal Okuryazarlık

Önceki Dersten Köprü

02

Müşteriyi kazandık. Şimdi kazandığımızı koruyacağız.

Geçen ders pazarlama, satış ve müşteri yönetimini konuştuk. Bugün işletmenin kazandığını nasıl koruyacağını konuşacağız. Risk yönetimi, sadece sigorta poliçesi değil; işin durmasını önleme disiplini.

Kazanmak kadar korumak da yönetimdir.

Açılış Sorusu

03

İşletmenizde yarın sabah ne olursa iş durur?

Salona sorun:

“İşletmenizin en büyük riski nedir?”

Cevaplar genelde ekonomi, enflasyon, müşteri olur.
Bugün görünmeyen riskleri de konuşacağız.

Risk, işin durduğu yerdir.

Dersin 3 Kalp Cümlesi

04

Bu üç mesaj ders boyunca tekrar edilecek.

- Risk görmezden gelinince ortadan kalkmaz; pahalılaşır.
- Sigorta masraf değil, riski başkasına devretmenin fiyatıdır.
- İşletmenizde ne olursa iş durur?

KOBİ'nin sigortası sadece poliçe değil, risk farkındalığıdır.

Risk Nedir?

05

Risk, olursa zarara uğrayacağınız her şeydir.

- Finansal: kur, faiz, enflasyon, tahsilat
- Operasyonel: yangın, hırsızlık, makine arızası
- Dış risk: deprem, sel, pandemi, jeopolitik
- Stratejik: yanlış büyüme, yanlış ortak, pazar kaybı

KOBİ genelde finansal riski görür; operasyonel riski olay olunca fark eder.

Kazanmak Kadar Korumak da Yönetimdir

06

Para kazanırsınız; korumazsanız bir olay hepsini silebilir.

Stok yaparsınız, makine alırsınız, müşteri bulursunuz.
Yangın, kur şoku, tahsilat gecikmesi veya tek kişiye bağımlılık
bütün emeği durdurabilir.
Risk yönetimi işletmenin emniyet kemeridir.

Emniyet kemeri kaza olduktan sonra takılmaz.

Risk Sadece Afet Değildir

07

İşletmeyi durduran her şey risktir.

- Tek müşteri
- Tek usta
- Tahsilat gecikmesi
- Makine arızası
- Tek tedarikçi
- Kur artışı
- Yangın / deprem / sel
- Veri kaybı

Risk sadece deprem değil; işin durduğu her noktadır.

Kur Riski Kimleri Vurur?

08

Kur değişmedi diye kur riski yok sayılmaz; değişince geç olur.

- İthal hammadde alan üretici
- Dövizle kira veya makine ödeyen
- Yurt dışından borçlanan
- İhracat yapıp TL maliyet taşıyan

Kur riski, fiyatlama hatasını büyütür.

Kur Riski Kârı Sessizce Yer

09

Fiyatı TL verdiniz, maliyeti dövizle ödediniz.

Ocakta fiyat verdiniz.

Martta ödeme yaptınız.

Kur arttı. Kârlı görünen satış zarara döndü.

Ders 2 ve 3'teki nakit ve fiyatlama meselesi burada tekrar karşımıza çıkar.
Vade uzadıkça kur ve maliyet riski büyür.

Kur farkı bazen kârı sessizce yer.

3 Basit Kur Koruması

10

Finansal mühendislik değil, öngörülü olmak.

- Kur senaryosu tablosu: %10 ve %20 artışta maliyet ne olur?
- Fiyat güncelleme maddesi: kur eşiği aşılsa revize edilir.
- Döviz tamponu: küçük ama düzenli koruma fonu.

Kur riskini yönetmek, sürprizleri azaltmaktır.

Deprem ve Afet Riski

11

Türkiye’de en büyük kör noktalardan biri: iş sürekliliği.

Afet sadece binayı yıkmaz; tahsilatı, üretimi, tedariki ve müşteriye de durdurur. Kahramanmaraş depremi işletmeler için sigortalılık ve iş sürekliliğinin önemini gösterdi. Sigortalı olan ayağa kalkmaya daha yakındı; sigortasız olan için kayıp çok daha ağırdı.

Afet riski uzak ihtimal değil; hazırlıksız yakalanma riskidir.

Afet Sadece Deprem Değildir

12

KOBİ'nin en sık karşılaşacağı riskler daha küçük başlayabilir.

Yangın

Hırsızlık

Elektrik kesintisi

Veri / sistem kaybı

Sel / taşkın

Makine kırılması

İş kazası

Tedarik zinciri kopması

Küçük görünen olay, nakdi durduruyorsa büyük risktir.

Sigorta: Masraf mı, Koruma mı?

13

Sigorta, riski başkasına devretmenin fiyatıdır.

Yanlış bakış

“Bana olmaz”
“Pahalı”
“Muhasebeci halleder”
“Poliçem var, yeter”

Doğru bakış

Olursa ne kaybederim?
Hangi teminat var?
Eksik sigorta var mı?
İş durması var mı?

Sigorta masraf değil, büyük zararı sınırlama aracıdır.

Yangın Binayı, İş Durması Nakdi Yakar

14

Yangın sigortası tek başına yetmeyebilir.

Bina ve makine zararını poliçe karşılayabilir.
Ama 3 ay üretim durursa nakit akışı ne olur?
Personel, kira, kredi taksiti, tedarikçi ödemesi devam eder.
İş durması teminatını mutlaka sorun.

Yangın binayı yakar; iş durması nakdi yakar.

Sigortam Var Demek Yetmez

15

Poliçenin içini okumayan riskini bilmez.

- Teminat ne?
- Eksik sigorta var mı?
- Enflasyona göre bedel güncel mi?
- Muafiyet ne kadar?
- İş durması var mı?
- Teminat dışı haller neler?

Poliçe okunmadan koruma başlamaz.

Minimum KOBİ Sigorta Paketi

16

İşletmenin türüne göre değişir, ama başlangıç budur.

● İşyeri yangın sigortası

● İş durması teminatı

● Kasa / hırsızlık

● Deprem teminatı

● İşveren mali sorumluluk

● Makine kırılması

Paketin bedeli değil, koruduğu varlık büyüktür.

KOBİ'nin 3 Sigorta Yanılgısı

17

En pahalı poliçe, yapılmayan poliçedir.

- “Bana olmaz” yanılgısı: Risk olunca artık geçtir.
- “Pahalı” yanılgısı: Küçük prim büyük zararı sınırlar.
- “Muhasebeci halleder” yanılgısı: Poliçe patron kararıdır.

Sigorta kararı muhasebe değil, yönetim kararıdır.

Risk Envanteri Nedir?

18

Riski görmek, riski yönetmenin ilk adımıdır.

İşletmede ne olursa iş durur?

Bu olayın olasılığı nedir?

Etkisi ne kadar büyük olur?

Önlem alınabilir mi, sigortaya devredilebilir mi?

Yazılmayan risk yönetilmez.

Risk Tablosu

19

Yarın sabah kullanılacak basit tablo.

Risk	Olursa ne olur?	Önlem	Kim takip eder?
Yangın	Üretim durur	Police + kontrol	Patron
Kur artışı	Maliyet artar	Senaryo tablosu	Finans
Tek usta	İş durur	Yedekleme	Üretim

Bir saatlik tablo, yıllık riski görünür yapar.

Karar Matrisi

20

Her risk için dört seçenek var.

- Kabul et: küçük risk
- Azalt: önlem al
- Devret: sigorta yaptır
- Kaçın: o işi yapma

Her riski yok edemezsiniz; ama nasıl yöneteceğinize karar verebilirsiniz.

Erken Uyarı Sinyalleri

21

Risk gelmeden önce çoğu zaman sinyal verir.

- Tahsilatlar uzuyor
- Sigorta bedelleri güncellenmiyor
- Kritik bilgi tek kişide
- Tek müşteriye bağımlılık artıyor
- Tedarikçi alternatifi yok
- Kur/maliyet hesabı yapılmıyor

Sinyal varsa kriz sürpriz değildir.

Yarın Sabah Risk Tablosu

22

1 saat ayırın, işletmenin risk haritasını çıkarın.

- İşletmeyi durduracak 10 riski yazın.
- Her biri olursa ne olur, yanına yazın.
- Önlemi ve sorumlusunu belirleyin.
- Sigorta poliçenizi teminat/muafiyet/bedel açısından kontrol edin.

Yazılmayan risk yönetilmez.

Dersin Özeti

23

Kazanmak kadar korumak da yönetimdir.

- Risk sadece afet değildir.
- Kur riski kârı sessizce yer.
- Yangın binayı, iş durması nakdi yakar.
- Sigortam var demek yetmez.
- Risk tablosu olmayan işletme kör gider.

Kazanılanı korumayan işletme, yeniden başlamak zorunda kalabilir.

Kapanış ve Sonraki Ders

24

Dış risklerden sonra içerideki en büyük riske geçiyoruz: aile.

Bugün kazandığımızı korumayı konuştuk.
Bir sonraki derste aile şirketi ve kurumsallaşmayı konuşacağız.
Çünkü bazen işletmeyi dış risk değil, içerideki systemsizlik yorar.

Sonraki ders: Aile Şirketi ve Kurumsallaşma.